

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Serisori nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emerloh Lesner,
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelks Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marotyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colônă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francoi.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din întru și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Térgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 107.

Brașov, Sâmbătă 16 (28) Maiu.

1898.

Br. Vasilco și Goluchowski.

Am amintit în numărul trecut, că ministrul de esterne Goluchowski n'a luat de loc cuvântul în desbaterea generală asupra bugetului ministeriului de esterne, ca să răspundă vorbitorilor, cari i-au adresat direct și indirect întrebări de mare actualitate și importanță relativ la politica interioară, cât și la cea esteri-
oară.

Contele Goluchowski a crezut să scape ast-fel mai ușor din dilema, ce i-s'a creat mai ales prin vorbirile baronului Vasilco, privitor la urmările rele ale politicii intolerante de naționalitate urmată de guvernul unguresc, a Ruténului Barvinski, care a atins cestiunea introducerii liturghiei maghiare în biserica ruténă și a delegatului Kramarz (Ceh), care a vorbit de tripla alianță, despre care a șis, că și-a pierdut ființa.

Observând această atitudine pasivă, d. Goluchowski, în ce privea vorbirile cari au supărat pe Unguul, a lăsat pe raportorul comisiunei bud-
getare, Dumba, să dea un răspuns indirect, séu mai bine șis, să esplice de ce contele Goluchowski a preferit a tăce. Eță partea aceea din vorbirea d-lui Dumba, ce se referă la discursul baronului Vasilco. El șise:

„Mai mulți au provocat pe ministrul de esterne să se amestece în politica internă, în interesul restabilirii păcii. Dér ministrul de esterne nu se pôte amesteca nici în afacerile interne ale Austriei, nici în acele ale Ungariei. Constituția nu o admite. Acésta o spun și baronului Vasilco, care a vorbit despre situația Românilor din Ungaria. Eu am cele mai mari simpatii pentru Români, cu toate astea trebuie s'o spun, că nu e locul aici de a-ne ocupa cu politica internă și cu raporturile de naționalitate din Ungaria. Acestea sunt cestiuni, cari privesc numai pe Ungaria, și tocmai ministrul de esterne nu este chemat să se amestece în ast-fel de cestiuni.

Ce privește agitația din România, e vorba aici de asemeni cestiuni, cari pot câștiga ușor popularitate, din care cauză partidele le folosesc, ca să facă neplăceri guvernului. D-l br. Vasilco vede de sigur, că delegația nu e locul pentru a tracta ast-fel de lucruri, și că ministrul de esterne nu se pôte amesteca în politica internă a celor două țeri. Tot acésta observ și față cu d. Barvinski, care a vorbit despre introducerea liturghiei maghiare în biserica ruténă. Și acésta este o cestiune, în care nu ne putem amesteca.

E întrebare acum, de ce nu le-a spus acestea însuși contele Goluchowski? Pôte că de-o parte a voit să dea casului mai puțină importanță prin aceea, că densusul a tăcut. De fapt au tăcut și foile de frunte unguresci guvernamentale, și astfel s'au ferit a face mare cas din vorbele mult usturătoare ale baronului Vasilco. Ba „Pester Lloyd“ nu reproduce nici puținele cuvinte de mai sus ale delegatului Dumba în totă estensiunea, ci numai într'un estras tendențios de 4—5 rânduri.

Acésta e partea ce privește pe guvernantii unguri, cari au fost criticați cu drept cuvânt de către delegatul bucovinean.

In ce privește însă personal pe d. Goluchowski, se vede, că nu i-a convenit nici decum să răspundă însuși în acésta cestiune delicată, căci ar fi trebuit să șică mai mult, decât a șis raportorul Dumba, și pôte că e de părere, că și acesta din urmă a șis deja prea mult.

E clar și neîndoios, că ministrul de esterne nu-i pôte conveni situația acésta, care-l face să nu aibă cuvânt acolo, unde se tractază de un lucru așa de mare și decisiv, cum este concordarea politicii interioare cu cea esteri-
oară, accentuată de d. Vasilco în vorbirea sa. De altă parte e asemenea învederat, că nu numai contelui Goluchowski, dér nici chiar lui Andrassy — decât ar mai

trăi și ar conduce oficiul de esterne — nu i-ar pôte conveni greșelile și negliobiile, ce le sêvêrșesc politica guvernului unguresc față cu naționalitățile, pe cari le îndârșesc și le amărește pe și ce merge mai mult.

Contele Goluchowski a aflat prin urmare potrivit și consult de a nu lua cuvântul, ca să răspundă însuși baronului Vasilco, și a preferit să comunice indirect prin raportorul Dumba — care de sigur s'a sfătuit mai înainte cu ministrul de esterne asupra cuprinsului din pasagiul citat al vorbirei sale — că cestiunea fiind foarte delicată, nu pôte răspunde.

Prin faptul acesta în sine s'a dat cestiunii sulevate de baron Vasilco o importanță fatală, căci nimic nu s'a slăbit séu resfrâns din afirmațiunea sa categorică, că purtarea guvernului unguresc față cu România este de natură a periclita în fi-
ce moment amicabilele raporturi ale monarhiei noastre cu statul român vecin; nimic nu s'a slăbit și restrâns din afirmarea, că acésta purtare produce mare nemulțămire și amărăciune între Români din statul ungar, care și șis găsesce apoi un ecou la conaționalii lor din România.

Pôte că marea masă a publicului cetitor i va scăpa din vedere ominosa mărturisire, ce se face relativ la raportul dintre politica esteri-
oară și interioară a monarhiei noastre prin procedeul d. Goluchowski față cu cestiunea sulevată în delegațiunea austriacă de d. Vasilco.

Décă ministrul de esterne ar fi putut să se ridice și să șică, că temerile, cărora li-a dat expresiune br. Vasilco, nu au nici un temei real, fiind-că Români din Ungaria ca și toate celelalte naționalități se bucură în mod perfect egal cu Maghiarii de toate drepturile și libertățile, atunci de sigur ar fi făcut'o, căci ar fi fost aplaudat chiar de politicianii maghiari, decât dedea ast-fel în fi-
ța

Europei un testimoniu strălucit liberalismului lor, făcându-și rezervele sale în ce privește principiul de ne-amestec în afacerile interne.

Dér n'a făcut'o contele Goluchowski și printr'asta a mărturisit tăcând, că br. Vasilco are dreptate.

Mai mult însă. Se admite în tăcere, că situațiunea e în adevăr atât de anormală înăuntrul monarhiei, încât ministrului de esterne nici nu-i este permis a mărturisi pe față, că ar dori, ca politica internă a guvernului unguresc față cu naționalitățile să se concordeze politicii sale din afară. Incât pentru Austria, cu toate că s'a accentuat din partea raportorului și față cu ea principiul de neamestec, este știut, că ministrul de esterne își are o parte de influență asupra politicii sale interioare. De ce dér numai față cu Ungaria atâta șifală când e vorba de interesele cele mari ale monarhiei?

Eță buba, de care suferă organismul întregii monarhii dualiste, când politica interioară se dirige în fi-
care parte a ei după alte principii și în alt chip.

Cei ce vor fi cetit desbaterile din ședința delegațiunei austriace, despre care e vorba, cu atențiune și cu judecată, se vor fi convins din nou despre acest rău, care e mai amenințător pentru monarhia, decât toate uneltirile dușmanilor ei esteri.

Reforma școlilor.

Miercuri în 25 Maiu n. s'a intrunit la Budapesta așa poreclitul „consiliu regnicolar al instrucțiunei publice“, cu scop de-a afla căi și mijloce pentru viitoare reformă a școlilor, în specie, pentru revizuirea planului de învățământ la școlile medii. În acest mare șfat unguresc iau parte 70—80 de bărbari și „specialiști“. Inainte de ce ne-am ocupa mai pe larg cu desbaterile acestui consiliu, însemnăm aici pe scurt următoarele:

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Etimologizarea poporană română.

De

N. Sulică.

Partea primă.

(Urmare.)

Cum se esplică acésta tendință etimologisătoare a poporului?

Poporul își are graiul séu național, care-l vorbește și-l pricepe. Poporul simte inconștient, că cuvintele, care le pronunță, nu sunt nise semne gôle, că numele cutărui séu cutărui lucru nu este un chip mort; el identifiă tot-déuna numele cu obiectul însuși. Cuvântul decî în mintea poporului nu e un semn abstract-mort; cuvântul e concretizat, înzestrat cu viață tocmai prin aceea, că în concepțiunea poporului coincide cu obiectul, ce are să-l reprezente. Cuvântul e nedespărțit de obiect. Poporul își spune: „asta e scaun, asta este masă“ și nici decum: „asta are numele, séu se numesc scaun“. Decî poporul nu-și cugăta cumva un cuvânt, care poartă numele

de scaun, ci atunci când a pronunțat cuvântul scaun, s'a cugetat pur și simplu la obiectul scaun, și nimic mai mult. E evident decî, că în judecata poporului obiectul și numele lui sunt una. „Es denkt im Worte die Sache“ șice filosoful Steinthal. Acesta e un moment psihologic comun tuturor și cunoscut de toți.

Usul tradițional a sădit în mintea poporului forma și înțelesul diferitelor cuvinte. Poporul șice, că cutare obiect e masă, érá celalalt scaun. Decî spiritul de viață în grai — odată ce acesta e rezultatul unui proces psico-fisic — e înțelesul. Pulsul de viață, care însufleșesc forma cuvântului, e înțelesul. *Viu* e numai acel cuvânt, care are înțeles, érá graiul *viu* al poporului trebuie să se compună din asemenea cuvinte *viu*.

Se întâmplă acum, că poporul ajunge în fața unui cuvânt, care după forma sa nu-și are sémén în tesaurul lexical moștenit și cunoscut, decî care n'are înțeles. Poporul în urma tendinței sale inconștii și instinctive de-a presenta totul într'o haină cât mai clară și mai înțelesă acestui element obscur și decî lipsit de claritate românească, va căuta să-i dea o formă cât

mai apropiată de formele cunoscute ale limbei sale, pentru-ca în chipul acesta să-i pôtă esopera și asigura și un înțeles. Cu drept cuvânt decî a botezat *Forstemann* (în Zeitschrift f. vergl. Sprachf. 1851 pag. 1) procedeul acesta lingvistic al poporului cu numele de „etimologizare poporană“, căci poporul unei forme neobișnute și așa neînțelese caută să-i dea o adevărată formă românească, din care să și resulte un înțeles românesc. Etimologizarea poporană decî e factorul principal al naționalizării unei limbi.

II.

Din cele espuse e clar, că pentru-ca etimologizarea să aibă loc, se recere înainte de tôte, ca între cuvântul etimologizat și între modelul séu, să existe un „tertium comparationis“, o notă comună, cel puțin o asemănare esternă fonologică. E de ajuns o simplă analogie fonologică; înrudirea de înțeles nu e indispensabilă, căci etimologizarea poporană, ca toate procesele psihologice-lingvistice se petrece spontan, inconșciu, fără reflexiune. Soldatul român, care a servit în armata austriacă, pe nemțescul „Kurz und gut“, atunci când își povestesc ceva,

il preface în „scurt în gât“. Unde dai și unde crapă!

Numele poporal al lunei lui Februarie este „luna lui Faur“, séu simplu „Faur“, cu toate că n'are nimic de a face cu numele meșterului faur. Cum a ajuns poporul nostru la acésta numire? E evident, că și aici avem de-a face cu productul unei etimologisări poporane. Ca nume al lunei Februarie se aude pe alocurea și forma mai plină „Făurar“. Forma acésta din urmă derivă direct din latinescul „Februarius“, în parte însă își datoresce forma sa actuală și influinței lui Faur (faber) și Faurarium (fabrarius). Și fiind-că numele meșterului făurar, pe lângă acésta formă, mai obvine și ca „faur“ (faber), — confundându-se prin etimologizare poporană numele lunei Făurar cu a meșterului făurar, — s'a adoptat și pentru numele lunei Făurar forma mai scurtă Faur; așa s'a născut decî „luna lui Faur“.

Același compromis al etimologisării pop. se pôte constata și la numirile celorlalte luni. Numele poporal al lui Ianuarie e Ghenar, formă împrumutată dela Greci. Paralel cu Ghenar întelmin și forma „Gerar“, care e evident, că e o ingenioasă etimologie

Consiliul a fost deschis printr'un lung discurs de ministrul de culte și instrucție publică Iuliu Wlassics, în care a indicat asupra problemelor viitoare ale instrucției în Ungaria. Intre altele duse: „Noi aici pe pământul patriei, trebuie să susținem statul maghiar, conștient în instituțiile și sentimentele sale cu regele său constituțional și cu dinastia sa, și acesta (i. e. „statul maghiar“) n'are altă piatră fundamentală mai tare: decât ca *cultura națională maghiară să și aibă superioritatea sa peste oricare altă cultură*“. În consecință, ministrul duse mai departe, că membrii consiliului trebuie să se ocupe în primul loc „de *causa conținutului național maghiar al obiectelor de învățământ*“. Materialul ce se propune în școlile privitor la *limba maghiară* istoria literaturii maghiare, istoria maghiară, și geografia maghiară, trebuie revăzute, precum revăzute vor trebui se fiă și *celelalte manuale de școală*, ca să se vadă, că *orele elementele naționale* sunt destul de valorate în ele?*

În sensul cuvintelor ministrului a procedat și consiliul în debaterile și decisiunile lui. Apröpe toți vorbitorii au accentuat necesitatea de a-se da mai mare estensiune studiului limbii și literaturii maghiare în școlile medii. Ca rezultat al debaterilor ședinței prime, însemnăm, că consiliul a primit propunerea, ca *istoria literaturii maghiare să se propună în toate școlile medii, gimnasilor și reale, nu numai în clasa VIII, ci și în clasa VII*. Consiliul își continuă debaterile. Din spiritul discuției de până acum apare evident, că și aici e vorba de *causa maghiarizării* vecinic agitată de șovinistii fără măsură.

In afacerea școlilor noastre din loc. Sub titlul: „La situațiunea gimnasilor români din Brașov“ publică „Telegraful Român“ din Sibiu, în numerii săi din urmă, doi articoli, în cari se ocupă de afacerea sulevată de câte-va săptămâni în o parte a presei române și în presa maghiară.

Autorul dize, că actele, ce s'au editat în camera română și despre cari s'a afirmat, că derivă dela ministrul de culte Wlassics, adresate fiind Metropolitului din Sibiu, decă ele în adevăr există, ceea ce nu pöte nici constata, nici contesta, au putut ajunge în posesiunea d-lui Tache Ionescu, care a interplat pe ministrul-președinte Sturdza, numai printr'o neiertată indiscrețiune din partea membrilor acelor corporațiuni din Brașov, pe care îi privește. După ce arată apoi momentele principale ale discuției în camera și senatul român spune, că enunțatiunile solemne făcute de ministrul-președinte Sturdza în parlament cu privire la caracterul de *rentă* a pretenșiunii, ce o are biserica S-lui Nicolae față cu statul român, le consideră de un pas serios în interesul deslegării finale a acestei cestiuni.

Crede, că guvernul ungar nu numai nu va împiedeca, dér din contră va da

a poporului român. În cazul acesta se nimeresc și înțelesul, căci Ianuarie în adevăr e luna *gerului*.

August în graiul poporului român pe lângă forma *Agust*, mai e cunoscut și sub numele de *Gustea* sau *Gustar*. Etimologizarea în aceste 2 forme éráși e evidentă, și s'a întemplat după analogia și sub influința verbului „gustare“. Înțelesul asemenea consună: în luna lui August se coc și se *gustă* pömele; de aici *Gustar* și *Gustea*. — Aceeași lună mai e cunoscută și sub numele de „*Măsălar*“. Rădöcina originală a acestei forme e lat. „*messis*“, adică seceriș, cîci August e luna secerișului. Cu timpul însă poporul a uitat înțelesul original al cuvîntului, și așa s'a născut prin etimologizare pop. forma actuală „*măsălar*“ sub influința numelui plantei *măsălar**) séu *măsălarită*.

Asemenea atimologizării pop. se datorează și numele de „*Undrea*“ al lui De-

tot sucursul séu, ca biserica S-lui Nicolae să ajungă în liberul exercițiu al dreptului séu, relativ la această avere destinată spre scopuri școlare.

Arată mai departe, că premisele din rescriptul ministrului Wlassics dela 18 Aprilie, cătră Metropolitul din Sibiu sunt false;

fiind-că școlile centrale din Brașov nici-odată n'au primit și n'au cerut subvențiune dela stat străin, ci au primit *dotățiune* dela susțitorii lor, dela bisericile „Sf. Nicolae“ și „Adormirea“ din Brașov; apoi fiind-că nici chiar biserica S-lui Nicolae, care se dize că ar fi mijlocit acea „subvențiune“, n'a cerut și n'a primit subvențiune dela guvernul român, ci și-a încassat numai venitul unei averi a sa de la statul român, ca dela debitorul séu, ér prin această n'a călcat nici o lege. Citéză apoi §. 50 al Legii din 1883 (art. de lege XXX) și dize că școlile centrale din Brașov nu sunt vinovate nici de unul dia păcatele înșirate în acest paragraf.

În fine consiliéză pe susțitorii școlilor dela „Adormirea“ și „Sf. Nicolae“ din Brașov, să céră ca guvernul ungar să intervină la guvernul României, ca să se regeleze definitiv drepturile bisericii S-tului Nicolae la pretenșiunea, ce o are față de statul român; ér până atunci, ca să nu vină în perplesitate financiară, să céră dela guvern un ajutor material interimal, nelegat nici de-o condițiune, care ar jigni dreptul autonom al bisericii.

Crisa pactului.

În ședința dela 24 Maiú n. a camerei ungare ministrul-președinte Banffy a făcut o importantă enunțatiune privitor la pactul dintre Austria și Ungaria. Éta ce dize premierul ungar:

„După cum stau raporturile ađi. . . sunt silit a semna cu cel mai mare regret, că *guvernul nu este în poziția, de-a înainta camerei spre dezbateri* — în timp mai apropiat, înțeleg în decursul verii — *proiectele pactului*. Guvernul, ce-i drept, este de părerea, că aceste proiecte sunt în interesul țării, însă el n'afă cu scop a-le dezbate unilateral (numai în camera ungară Red.) și din considerarea acesta află necesar, că asupra debaterilor în comisiuni a proiectelor, nu vom puté dispune decât *colo prin Septemvrie*“.

Cuvintele ministrului președinte unguresc sunt interpretate de întreaga presă maghiară, chiar și de cea guvernamentală, ca o semnalare a ridicării barierei vamale la granița austro-ungară și a introducerii tarifului vamal autonom, despre care se susține, că e pregătit deja din partea ministrului unguresc de comerț.

„*Magyarország*“ scrie, că enunțatiunea ministrului Banffy nu este numai o retragere tacită a proiectelor, ci e prima semnalare a separării economice dintre Austria și Ungaria. Se pöte—dize numita föie, — că

Decemvre. După calendarul poporan român luna lui Decemvre se începe cu ziua Sf. Andreiú, patronul acestei luni. De aici numele de *Andrea* séu *Andrea* (din Andreas), ce se da lui Decemvre; din aceste forme s'a născut prin etim. pop. forma *Undrea*, după analogia numelui instrumentului de cusut „*undrea*“; ér această numire etimologisată poporul și-o interpretéză așa, că în Decemvre e frig, de par' că te înțepă tot cu undrele.

Reese clar, din aceste câte-va exemple analizate, că etimologizării sunt supuse de regulă cuvinte vechi, *archaice*, a căror formă și înțeles întunecându-se cu timpul, poporul caută să le dea un nou înțeles, ceea ce numai așa se pöte, că li-se dá în-tăiú o nouă formă, al cărei înțeles e deja cunoscut. Exemple și mai caracteristice în punctul acesta vom vedé mai jos, când voiú analiza cuvîntul *Sânđiana*, *Joimărița* etc.

(Va urma).

atât guvernul austriac, cât și cel unguresc vor căuta tóte posibilitățile de a salva dualismul; însă nu trebuie să se uite, că cercurile politice din Austria sunt decise a zădărnici și a respinge tóte încercările, cari tind la o rezolvare a cestiunei pe baza proiectelor actuale despre pact.

Röu o au Ungurii în privința pactului și cu Croația. Opinia publică din Croația, după cum se anunță din Agram, se ocupă viu cu pactul croato-maghiar. Foile opoziționale scriu articuli puternici în care se arată, că între Croația și Ungaria nu se pöte încheia de nou pactul, până când nu s'a încheiat între Austria și Ungaria. Croații au de gând să céră *deplină independență și autonomiă și în privința financiară*, ast-fel dér vor lua poziția în contra pactului întreg. Chiar și elementele mai moderate ale Croaților ridică o mulțime de pretensiuni. Se discută și printre Croați o *cestiune a limbii*, întru cât adecă ei cu drept cuvînt vor sé céră, ca autoritățile unguresc și cele croate să nu correspödeze în afaceri ce privesc Croația decât *în limba croată*, și să se stérgă obiceiul, ca publicațiile oficiale să fiă trimise și în traducere ungurescă etc.

Ungurii sunt fôrte îngrijați de aceste porniri în sinul Croaților, cari le îngreunéză și mai mult poziția ce o au față de Austria.

Vocea rusescă asupra „pactului secret“ austro-rus.

Desvélirile diarului german „*Frankfurter Zeitung*“ privitor la un pact secret, ce ar exista între Rusia și Austro-Ungaria, forméză obiect de discușiune și în presa rusescă. Éta ce scrie diarul „*Novosti*“:

„Nu se pöte trage la indoială, că raporturile dintre Rusia și Austro-Ungaria s'au îmbunătățit în mod însemnat în ultimii ani. Améndouș puterile își țin de datorința a nisui împreună la susținerea liniștei în Peninsula-balcanică. Această comună nisuință însă nu este suficientă, ca dilimitarea sferelor de interese să devină o posibilitate. Chiar nici espresiunea „*sferă de interese*“ n'are înțeles. Peninsula-balcanică nu este o Africă și nici statele din Balcani nu sunt colonii, ci state independente. Esemplul Bulgariei arată, că atât Rusia, cât și Austro-Ungaria au procedat independent. Situația acesta există și ađi și va exista și pe viitor, fiind-că Rusia, care a creat aceste state și astfel și-a câștigat un *drept legitim* de-a exercita *influență asupra lor*, nu va renunța *nici-odată la influența acesta în folosul unei alte puteri*“.

„*Novosti*“ face apoi alusiune la desmintirea ce a dat'o contele *Goluchowski* scriei publicate de „*Frankfurter Zeitung*“. Föia rusescă susține, că prin această desmintire ministrul austro-ungar de externe a voit să scutéză pe amicii săi din triplă-alianță de iritații zadarnice. Decă scirea lui „*Frankfurter Zeitung*“ n'ar fi o scornitură, atunci în primul rënd Germania ar fi îndreptătită de-a protesta contra unei vătămări atât de directe din partea aliatei sale. Întrebarea este acum — dize mai departe organul rusesc — că cine a avut folos de aceea, ca această scire sensațională să se dea publicității. Noi credem, că această meșteugire stă în legătură cu nisuițele unor politicianti englesi, cărora le-ar plăcé cu or'ce preț să încheie o învoială, ba ce i mai mult, o *alianță* chiar cu Germania.

SCIRILE ĐILEI.

— 15 (27) Maiú.

Aniversarea de 25 de ani a morții metropolitului Andreiu Șaguna. În curénd se vor implini 25 de ani dela mörtea neuitatului metropolit *Andreiu baron de Șaguna*. Din incidentul acesta se vor face serbări mari comemorative atât în Sibiu, cât și în întreaga metropolie gr. or. română. Duminică, 26 Iunie, se va oficia în Sibiu un parastas, ér séra va fi ședința festivă în seminar, arangiată de societatea „*Andreiu Șaguna*“. Luni, 27 Iunie, se va da un ma-

tinée în „*Casa socială*“, unde va vorbi prof. Dr. D. P. Barcianu și va concerta corul „*Reuniunii române de musică*“. Marți, 28 Iunie, va fi peregrinaj la mörmentul lui Andreiu Șaguna în Reșinari, unde cuvîntul funebral va fi rostit de d-l asesor consistorial *Zacharie Boiu*.

Maghiarizare de nume cu sila. Din *Arad* se anunță, că toți impiegații de drum de fier, cari se țin de administrația căilor ferate din Arad, și-au înaintat cererile pentru maghiarizarea numelor. Ei sunt în număr de vre-o 500, și pe cum spun foile unguresc, *mulțime de Români* sunt printre ei. Negreșit și aici e vorba de-o maghiarizare cu sila.

Nenorocire. În comuna *Socca* din comitatul *Caraș-Severin* s'a întemplat đilele trecute o mare nenorocire unei familii românesc. Luniă trecută eșise o femeie văduvă cu feciorul și fiică-sa să-si sape curuzul. Cătră séra s'a iscat o mare furtună dinaintea căreia văduva cu copiii săi s'a refugiat într'o colibă din apropiere. Când orcanul vuia mai tare, un fulger a lovit coliba, omorînd pe cei ce se adăpostiseră în ea. Coliba se aprinse și a ars total, prefăcînd cele trei cadavre în scrum.

Predici. Poimăne, Duminică, va predica în biserica S-lui Nicolae din loc de capelan militar Nicolae *Fizeșan*.

„*Kulturregylet*“-ul din Ungaria nordică, precum se scie, a cerut dela guvern să-i măréscă subvenția anuală dela 2000 fl. la 10,000 fl. Ministrul instrucțiunei a declarat însă, că e aplecat să urce subvenția deocamdată *numai la 3000 fl.* anual și acesta cu începutul anului 1899. După cum apare din raportul comitetului pe primul cuartal al anului, forța activității acestei societăți de maghiarizare constă în propagarea culturii maghiare prin *înființarea de biblioteci populare la sate*. Se scie, că „*Kulturregylet*“ ul de dincolo de Dunăre încă cu câți-va ani înainte a adoptat sistemul *bibliotecelor ambulante*, cari după cum raportéză foile unguresc, s'au dovedit a fi fôrte practice.

Maiatul școlilor române din loc, ce era proiectat pe mâne, Sâmbătă, s'a hotărît a se ținé *Marți*, în săptămăna viitoare.

Procesiunea magială a elevilor de școală din Viena Cu ocașiunea jubileului de 50 ani de domnie a Majestății Sale, ce se va ținé, după cum se scie, în luna viitoare, se va face o procesiune festivă din partea elevilor dela școlile civile, cum și a elevilor din clasa a patra a școlilor populare din Viena. La acesta vor participa 70.000 elevi. Săptămăna acesta s'a făcut o probă cu 2000 elevi, în șiruri de câte 24, și s'a constatat, că procesiunea generală va dura o óră întregă. Tot atunci vor cânta cam 1000 elsvi, dintre cei mai bunți cântăreți, pe o estradă, imnul împératec.

Musica orășenescă va concerta Duminică la casa de tir. Începutul la 5 óre p. m. Intrarea 30 cr.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiáj fôrte renumite; aparat pentru fot grafii la moment, precum și tóte articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferanul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică tonda'á la anul 1854. La cerere listé mari ilustrate, cîtinénd preturile gratis. Depos'te în Brașov la F. Jeke-lius, F. Kelemen, Victor Roth Farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoții.

Arătare în contra unui fișpan, Redactorul ungar *Polgár Bela* a înaintat ministrului unguresc de interne *Perczel* o plângere fôrte vehementă în contra fișpanului comitatului *Zala*, conte *Iancovich Lászlo*, precum și în contra cător-va creaturi ale sale. Despre fișpan, *Polgár* în plângerea adresată ministrului dize între altele:

„Acesta (fișpanul conte *Jancovich*) este un om, care în continu se îmbată; pe bieții chelneri îi palmuesc în locuri publice; în cele mai distinse petreceri cu dans el prinde damele de unde le apucă; în beția sa bea „*Bruderschaft*“ chiar și cu cel din urmă funcționar al séu; din tren

*) Din lat *maxillarius*, căci fructele ei în adevăr au forma unor măsele (maxillae.)

trebuie alții să-l ridice și să-l ducă la trăsură, căci nu poate sta pe picioare de beat; scaunul spannesc l'a prefăcut într-o adeverată căroimă, în jurul căreia omenii, deșteptați noaptea din somn, se adună cu grămadă pentru de-a se scandalisa la auzul murdarelor cântări; domni mai distinși din comitat cu grătă și dispreț se ferec și-l încungiuță temându-se de el, deore-ce de se întâmplă să meargă la masa ori-cărui dintre ei, se îmbată chiar și în prezența damelor, până cade la pământ și se încercă să distragă societatea cu vorbe necuviințioase pentru un om cult; un bărbat, față cu care s'a hotărât, că nu-i este permis a-i da mai mult ca 3 deci de vin, căci altfel nu pofti răsbi cu el, nu mai pôte fi suferit nici un moment la postul, în care reprezintă pe înaltul guvern" etc.

Mai spune între altele redactorul acuator Polgar, că în comitatul Zala se întâmplă ilegalități atât de mari, încât „chiar și numai auzând de ele, i-se ridică omului părul în cap“.

„Alkotmány“ dize, că sunt atât de grozave ilegalitățile cupinse în plângerea lui Polgar, încât „nici însuși ministrul de interne Perczel nu va puté închide ochii înaintea lor“.

Cum sciu să se „valoreze“ kossuthistii.

— Deputatul Lepsényi bătut. —

Cetitorii noștri au deja cunoștință despre marea turburare, ce-a produs-o în sinul Maghiarilor o broșură a deputatului Zimándy, intitulată „Kossuth Lajos înaintea tribunalului istoriei“. Broșura aceasta a fost tradusă pe nemțeșce de Zelenyák, deputat din partida poporală. S'a întâmplat, că fôia săptămânală catolică „Magyar Néplap“ al cărei redactor este Nicolau Lepsényi, erăș un deputat din partida poporală, să publice o notiță, prin care amintita broșură este recomandată ca premiu abonenților diarului. Notița aceasta a dat privilegiu deputaților kossuthistii de a-se arunca asupra lui Lepsényi cu cele mai barbore insulte și de a-i cere satisfacție.

Lepsényi vădând furtuna ce a deșteptat asupra-i notița din cestiuine, s'a hotărât, ca chiar în fața parlamentului să-și exprime adencul său regret pentru apariția ei în diarul său. Acesta a și făcut-o în ședința dela 24 Maiu a camerei. Ședința era foarte bine cercetată și, precum ne spun foile din Peșta, deputații kossuthistii erau grozav de agitați, er guvernamentalii așteptau cu mutre vesele ce era să urmeze.

Înainte de ce Lepsényi ar fi intrat în sala debaterilor, kossuthistul Pichler îl întâmpină într-o galerie cu cuvintele „Miserabil, mișel, tâlhar! cum cutezi să vii aici?“ Lepsényi galben ca ciera se refugiază pe nișce scări și mai târziu intră în ședință. Aici, trecând pe dinaintea lui Francisc Kossuth, acesta roșu ca un rac îi dize: „Mișelule!“ Dându-i-se cuvânt, Lepsényi făcu declarațiile ce le-am amintit mai sus.

După ședința deputații începuseră a se împrăscia; câlți-va dintre cei din stânga extremă, cu numeroși diariști, luară poziția la intrarea principală. În curtea muzeului se formară grupuri de studenți universitari, pe cari kossuthistul Olay Lajos îi sunuța și i îmbărbăta să stea gata, căci Lepsényi trebuie bătut. Într-aceea vr'o 50 de polițiști încunjurară grupele demonstranților. Bietul Lepsényi nu eșise încă din palatul parlamentului și în presimțirea nenorocirei, ce are să i-se întâmple, întreba și de unii și de alții, pe unde să se refugieze. În fine un custodie al camerei îi aduse o birjă și Lepsényi trecând repede prin sala de primire a deputaților și scoborînd scările, ca prin vis să vedă în stradă. Olay și soți îl pândiră cu mare încordare și când vedură pe Lepsényi eșind la stradă, îl înhătară strigându-i: „Trădător și om de nimic, te-am prins!“ er Olay il lovî cu pumnii și cu bastonul în cap. Într-aceea doi polițiști prinseră pe Olay, er Lepsényi s'a urcat în trăsură cu ajutorul căpitanului Krecsányi. Un alt deputat kossuthist, Pichler, încă ridică bastonul să-l lovască în cap, însă lovitura a

fost prinsă de-un polițist, care a fost rănit la mână. Trăsura plecă. însă abia înaintă câlți-va pași când diaristul Dienes Márton trase jos cobăra și c'o umbrelă mare lovi asupra lui Lepsényi. Scena acesta fu privită de-o cetă întregă de deputați guvernamentali, cari rideau și șt făcea haz din ceea-ce se petrece.

Deputatul Lepsényi a adresat o scrisoare către abatele Molnár, președintele partidului poporal, prin care declară, că repășese din partid convins fiind că în urma acestei repășiri partida pôte mai liber să ia măsurile de lipsă în această afacere.

Răsboiul spano-american.

Strimtorarea escadrei spaniole.

Din Washington se telegrafază cu data de 25 l. c., că flota americană a strimtorat escadra lui Cervera în portul dela Santiago de Cuba. Intrarea îngustă a portului este păzită de corăbiile lui Sampson și Schley, așa că escadra spaniolă numai cu greu va puté să iese din această strimțore.

Americanii voioși de acest succes problematic începuseră să dea alarma prin diare, că într-o luptă cu Spaniolii, flota acestora ar fi fost nimicită cu desăvârșire la Santiago de Cuba. Scirea acesta au răspândit-o cu scop de-a repara încât-va ne-succesele, ce le-au avut în urmă și de-a face, ca opinia publică din America să fiă măcar pe-o căi două dispusă erăș pentru răsboi. Acum însă chiar cei din Washington o desmint, și susțin dinpotrivă, că floatele inimice stau atât de departe una de alta, încât de-ocamdată nu pôte fi vorba despre o luptă navală decisivă.

Conflict germano-american.

Evenimentul zilei în ceea-ce privește răsboiul, este conflictul, ce s'a produs între Germania și Statele-Unite din cauza Filipinelor.

Lui „Evening Journal“ i-se anunță din Manila, că consulul german de acolo a avut o convorbire cu guvernatorul spaniol, în urma căreia a voit să transporte victualii de pe-o corabiă germană. Admiralul Dewey însă i-a interzis. Consulul german a cerut în scris permisiune și când Dewey l'a refuzat și a doua oră, el a amenințat, că va forța transportarea de victualii cu ajutorul a două corăbii germane de răsboi. Admiralul Dewey răspunse la această amenințare cu altă amenințare, declarând, că va bombardă corăbiile germane.

Certă pentru Filipine.

În timpul din urmă s'a ivit pe orizontul depărtat un nou punct negru. Puțterile mari Europene încep a-se preocupa de sôrtea Filipinelor. Americanii n'ar voi, ca insulele să scape din mâna lor, Spaniolii le țin ca în dinți, er Francia, Germania și Anglia pândesc momentul favorabil de-a se arunca asupra prăzii.

Se dize, că Spania ar voi bucuroș să cedeze Franciei Filipinele. „Payes“ din Madrid dize, că resculații din insule nu vor ridica greutăți domniei franceze și mai ales preoțimea este, care ar dori această domnie.

Într-aceea însă Germania protesteză hotărît contra unui ast-fel de plan. Părearea guvernului german este, că insulele Filipine nu pot fi cedate unei singure puțteri, ci ele trebuie împărțite între toate acele state, cari au interese directe în insule.

El foarte probabil, că din cauza acesta se va produce un nou conflict.

Literatură.

Anuarul Societății pentru fond de teatru român. În adunarea generală din anul trecut a „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ s'a hotărît, ca în viitor să se editeze în fiă-care an, după adunarea generală, un anuar, care să conțină, pe lângă raportul comitetului, procesele verbale ale adunării generale, cuvântul de deschidere al președintelui, even-

tualele disertațiuni și alte cestiumi mai momentose.

Conform acestui conclud, comitetul societății a edat acum primul anuar, care însă, pe lângă cele prevădute în concludul amintit, conține întreg materialul, ce se referă la activitatea societății, începând cu adunarea generală dela Brașov din 1895 și, pe lângă asta, istoricul societății dela înființarea ei până la adunarea dela Brașov, scris de președintele societății, d-nul Iosif Vulcan. Anuarul e redactat și însoțit cu o prefață de d-l Vasile Goldiș, secretarul societății. El conține, pe lângă prefață și pe lângă istoricul societății, actele adunărilor generale dela Brașov, Făgăraș și Orăștia, împreună cu dările de semă ale „Gazetei Transilvaniei“ privitoare la aceste adunări.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literat. rom. și cultura popor. român“ de Dr. C. Diaconovich, Editura W. Krafft, Sibiu, a apărut fasc. 8, care cuprinde articolele Calahorra—Cavaignac, între cari un bogat material de interes special românesc. Amintim dintre articolele biografice: Calimah, Calinescu, Calinic, Calomfirescu, Câmpineanu, Cantacuzin, Cantemir, Căpităneanu, Dr. Capșa, Caragea, Caragiale, Carol I, Cârnu, Carp, Catargiu, etc.; er dintre cele geografice: Călăraș, Căldărușani, Călimănești, Călugăreni, Cămpeni, Cămpina, Cămpulung, Caracal, Caransebeș, Caraș-Severin, Carpații etc. Afară de aceste mai sunt tratate în fasc. de față numeroșe materii cu deosebită considerare la stările poporului român, s. e. valorosele art. de igienă, de Dr. Felix (Casa, carantina, canalizare, etc.), Cartea funduară (Cosma), Calea ferată (Puscariu), Capitalul (Bunea) etc.

De interes este anunțul editorului, că cel mult în August a. c. se va termina volumul I (fasc. 1—10) și că pentru compactarea acestuia a procurat scôrțe speciale, lucrate cu mult gust artistic în un format corespunzător caracterului publicațiunii. Prețul scôrțelor, inclusive trimiterea recomandată, face 1 fl. de volum, (pentru România Lei 2.50).

La abonamente nouș se recomandă a comanda volumul I compact, cu rambursă. Volumul compact, franco, costă fl. 11.80, (pentru România Lei 30.).

„Enciclopedia Română“ se publică în 3 volume mari, à 10 fasc. de câte 6 côle de tipar și se pôte abona la editorul W. Krafft în Sibiu, cu prețul de 10 fl. de volum, care este a-se achita anticipativ. Pentru România deposit general la Storck & Müller, București, er prețul 25 lei de volum.

Facem cunoscut, că unul dintre reprezentanții editurii „Enciclopediei Române“, d-l Gustav Eitel, se află tocmai acum în Brașov, și că este însărcinat de a face nouș abonamente la Enciclopedie. Prin numitul domn reprezentant vor puté mai lesne decî să se aboneze toți aceia, cari doresc să aibă acest prețios op.

Mulțămită publică.

Blași, 18 Maiu 1898.

Din incidentul balului ținut în 12 Februarie a. c. în favorul fondului școlarilor morboși dela institutul de învățământ gr. cat. din Blași, au contribuit, parte suprasolvit: Esc. Sa D. Victor Mihályi 2 fl. Georgiu Bărbat 3 fl. Ioan Moldovan 2 fl. Alesandru Ciura 2 fl. Petru Nirăștean 1 fl. Ioan Anca 1 fl. Andrei Voda 2 fl. Filip Pop 1 fl. Iuliu Truția 1 fl. Vasiliu Bian 11 fl. 90 cr. Ioan Muntean 2 fl. Teodor Filip 2 fl. Terențiu Petroviciu 1 fl. Petru Porumb, Ioan Pop 1 fl. Ana Colcer n. Sabo 1 fl. Gregoriu Negrea 1 fl. Petru Suciu 1 fl. Georgiu M. Corcheș 1 fl. Letiția M. Corcheș 1 fl. Ana Furdui 1 fl. Sabina Prada 1 fl. Aron Palade 1 fl. Sidonia Muntean 50 cr. Iuliu Poruțiu 50 cr. A. Ivașcu 60 cr. David Radeș 2 fl. Ioan Dumitrescu 2 fl. N. David 1 fl. Vasiliu Oltean 1 fl. N. Andrei 3 fl. N. Bereș 1 fl. Simeon Muntean 1 fl. N. Tornya 1 fl. N. Pongrăcz 1 fl. N. Bürger 3 fl. Salamon Sinberger 3 fl. N. Corvin 2 fl. Carol Schiessel 1 fl.

Comitetul în numele școlarilor morboși aduce mulțămite ferbinți pentru aceste contribuiri marinimose.

În numele comitetului.

Aron Deac,
president.

Emiliu Viclu,
cassar.

ULIMTE SCIRI.

Madrid, 26 Maiu. O telegramă din Havanna anunță: O mulțime de corăbii americane sosesc la Guantanamo, Santiago de Cuba și dinaintea altor insule. De aici apare, că flota americană intenționează a ataca escadra admiralului Cervera. Aici crește îngrijirea poporațiunii. Poporațiunea e foarte agitată și gata la extremă opoziția.

Aprôpe de Bindeyan Americanii au încercat să transporteze arme și material de răsboi pe țerm. Trupele spaniole au lăsat pe Americani să debarcheze, însă după debarcare i-au atacat și i-au desarmat.

Constantinopol, 26 Maiu. Principele Ferdinand al Bulgariei a sosit erî în Constantinopol și la invitarea Sultanului a descălecat în Yildizchiosc. El a sosit aici împreună cu principesa. Un comunicat din parte turcescă dize, că pârchea princiară a venit aici cu scopul de a-și esprima stima și fidelitatea față de Sultanul suzeran.

NECROLOG. Subscrișii cu inimă frântă de durere, în numele lor și al tuturor rudeniilor, aduc la cunoștință trecerea din viață a preaiubitului lor tată, moș, ginere și socru Eugen Crișan, mare proprietar, membru virilist al comitatului Coșocna etc. întâmplată în 25 Maiu n. c. în comuna Berchieșul de Câmpia în anul al 60-lea al etății și al 5-lea al vėduviei.

Remășițele scumpului defunct se vor transporta la Reghinul-sășesc, unde după săvârșirea ceremonialului funebral după ritual bisericeii gr. cat., în 28 Maiu n. c. la 9 ore a. m. se vor astrua în cripta familiară.

Reghinul-sășesc, 25 Maiu n. 1898.

Sidonia măr. Dr. Popescu ca fiică, Ionel ca nepot; Ecaterina G. Marinovicu ca socră; Dr. Ioan Popescu ca ginere.

— Maria Bogdan născ. Dragan, soția d-lui Alexiu Bogdan, archivar la tabla r. din Clușiu, după o fericită viață conjugală de 40 de ani, a răposat în 23 Maiu n. c. în al 56 an al etății. Cadavrul a fost transportat dela Clușiu la Cusdriora, unde a fost înmormentat în cripta familiară în 25 Maiu n. c. Pe răposata o jălesce întristatul soț cu fiit și ficele sale: Victoria măr. Dr. Keresztes, Louise măr. I. Oltean, Irina măr. I. Sonea, Iulian Bogdan, căpitan ces. și reg., Dr. Alesiu Octav. Bogdan, cand. adv. — Teodor Dragan, Simeon Dragan și soția, ca frați; Dr. Al. Keresztes, Ioan P. Oltean, Ioan Sonea, ca gineri; Maria, Victor, Ionica, Iulius, Leonida, Ionel Alesiu Octav, ca nepoți.

Fiă-i memoria binecuvântată!

DIVERSE.

Răspândirea telefonului. După datele statistice mai nouș, în lumea întregă sunt aproximativ 1,400,000 indiviți, cari și-au introdus telefonul în usul diinic. După țeri și state ei se impart astfel: Statele-Unite 900,000; Germania 140,000; Anglia 75,000; Francia 35,000; Austria 20,000; Rusia 18,000; Dania 15,000; Italia 14,000; Olanda 12,000; Spania 12,000; Ungaria 10,000; Belgia 11,000; Bavaria 15,000; Württemberg 7000; Norvegia 6000; Iaponia 3500; Portugalia 200; Finlanda 6000; Elveția 5000; Luxemburg 2000; Cuba 3500; Australia 2000 ș. a.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

Medic român în Karlsbad.

Medic universal
Dr. Nicolae Comșa.

KARLSBAD,
Weinhaus, Sprudelgasse.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Meter — sowie schwarze, weisse und farbige Heneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Mai 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.90
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.10
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.10
Oblig. cail. fer. ung. de est. I. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.30
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	157.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	101.95
Renta de hartie austr.	101.75
Renta de aur austr.	121.20
Losuri din 1860.	142.—
Actii de-ale Banței austro-ungara	912.50
Actii de-ale Banței ung. de credit.	396.25
Actii de-ale Banței austr. de credit.	358.80
Napoleoniori	9.54 1/2
Marcii imperiale germane	58.85
London vista.	120.45
Paris vista	47.62
Rente de corone austr. 4%	101.40
Note italiene.	44.50

Nr. 7839—1898.

Publicațiune!

Socotela cassei orașenesci pro 1897 dimpreună cu toate acelușe și

raportul de revisiuna a comisiunei revisiunei socotelor exmise de on. reprezentanța comunală orașenescă, se află în sensul §. 142 al art. de lege XXII din 1886, în biroul compatibilității orașenesci spre examinare, din partea fiă cărui.

Fiecare supus dărei 'i stă în liberă voie de a-și ascerne la acest magistrat până în 8 Iunie a. c. observațiunile.

Brașov, 24 Mai 1898.

1—1. Magistratul orașenesc.

Pentru Bicicliști:

Veste,
Pantaloni,
Gamașe,
Ciorapi.

Pentru Turiști:

Cămăși,
Gamașe,
Cingători și

Cingători de dame
se află în asortiment mare la

Gheorg Foith

împletituri mecanice.

Brașov, Str. Porți 21

Fabricate proprii de împletituri.

Fabricate proprii de împletituri.

Numere singurate
din „Gazeta Transilvaniei”
à 5 cr. se pot cumpăra în
biblioteca Nicolae I. Ciureu
și la Eremias Nepoții.

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Mai 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Argint român. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Napoleoniori. Cump.	9.53	Vënd.	5.56
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Marcii germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

ANUNCIURI (insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei
administratiunii. In cazul pue
blicării unui anunciu mai mult
de odată se face scădământ,
care crește cu cât publicar-
se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de
apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbicioșe la stomach și pântec, în contra cărceilor și acrelei la sto-
mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și
a celor mai diferite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu
plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-
osebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răclă.
Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuintarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de or-ice etate și
adulti, asigură: cęstă apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Pre-
țul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tschlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cęră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca
de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellermen și
engros la D. Eremias Nepoții, Teutsch & Tartler.

Losuri ale loteriei de clasă reg. ung.

pe cât vor fi disponibile se capetă la casa de bancă
NUSSBÄCHER & BEER Brașov (Transilvania).

Prospecte stau la dispoziție.

242,5—10.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiescă
a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesc
la 5 ore 7 min. dimineța.
- II. Trenul de persoane la 8 ore dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sęra
(acesta dela Budapesta până la Clușiu
e tren de persoane, ęr dela Clușiu până
aici tren mixt)*).

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea
dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. sęra.
- V. Trenul accel. la 10 ore 19 min. sęra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d.,
(are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-
Szerda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m.
(dela prima Iulie pân' la 31 August
va avę și acest tren legătura cu St.-
Georgi cu Tușnadul).
- III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. sęra, (are
legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zernesci la Brașov (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 8 óre 18 m. sęra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța
(acest tren merge până la Clușiu ca
tren mixt, ęr de acolo mai departe
ca tren de persoane).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sęra.
- IV. Tr. accel. (peste Arad) la 10 ore 26 m. n.
sęra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad)
la 5 ore 14 min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradea-
Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min.
dim. (are legătura cu Tușnad)
Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m.
(are legătura cu hoia Tușnad-Ciuc-
Szereda).

Dela Brașov la Zerne-ci (G. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la 9 óre și 2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min p. m.
- III. Trenul mixt la 9 óre 30 m. sęra.